

Výsledky cvičení: Stanovení osmotického a vodního potenciálu rostlin

HRANIČNÍ PLAZMOLÝZA

Allium cepa

molární koncentrace (mol l ⁻¹)	0	0.1	0.2	0.3	0.4
opakování	% plazmolyzovaných buněk				
1	0	0	6	15	50
2	0	0	2	18	53
3	0	0	10	20	60
4	0	0	0	0	48
	0	0	0	0	50

Elodea canadensis

molární koncentrace (mol l ⁻¹)	0	0.1	0.2	0.3	0.4
opakování	% plazmolyzovaných buněk				
1	0	0	0	8	80
2	0	0	0	9	80
3	0	0	0	10	75
4	0	0	0	7	58
	0	0	0	8	62

Pro každý rostlinný druh zvlášť vytvořte jeden XY graf (osa x - molární koncentrace inkubačního roztoku plazmolyzovaných buněk.)

V každém grafu typu "dávka-odpověď" (sigmoidní závislost, nikoli lineární!!!) odečtěte koncentraci osmotického potenciálu. Takto získané hodnoty molární koncentrace sacharozy dosaďte do rovnice pro výpočet osmotického potenciálu. Vypočtenou hodnotu osmotického potenciálu obou rostlinných druhů vyjádřete v MPa.

REFRAKTOMETRIE

	molární koncentrace sacharozy				
	0	0.1	0.2	0.3	0.4
	hmotnostní koncentrace sacharozy				
Opakování 1: kalibrace (kontrola)	1.5	4.5	7.5	10.5	14.5
+ <i>Solanum tuberosum</i>	2	4	7	9	13
Opakování 2: kalibrace (kontrola)	3	4.5	6.5	12	15
+ <i>Solanum tuberosum</i>	2	5.5	8	12	14

Vytvořte jeden XY graf pro obě měření (osa x - molární koncentrace inkubačního roztoku, osa y - pro bez (1. řada) nebo s pletivem lílku bramboru (2. řada dat).

Help: data přeskládejte (Kopírovat - Vložit jinak - hodnoty, transponovat) a graf vytvořte tak, jak ukazuje "ukázka grafu".

V grafu proložte a) naměřenými kalibračními hodnotami přímku neprocházející počátkem); b) vlastní přímku. Z grafu odečtěte izotonickou koncentraci osmotika (průsečík přímky a křivky).

Takto získanou hodnotu dosaďte do rovnice pro výpočet osmotického potenciálu; měření probíhalo p. Vypočtenou hodnotu osmotického potenciálu vyjádřete v MPa.

TLAKOVÁ METODA - *Pelargonium zonale*

	Čerstvě odřízlé listy		10 min vadnoucí listy		30 min vadnoucí listy	
	zalévaná	nezálevaná	zalévaná	nezálevaná	zalévaná	nezálevaná
	Tlak (bar)					
	3.5	7	5.5	6?		
Skupina A	3.7	7.1	5	7.1	7.4	
Skupina B						
			vodní potenciál (MPa)			

Skupina A					
Skupina B					
Průměrné hodnoty	#DIV/0!				

Převeďte získanou tlakovou hodnotu (v barech) na hodnotu vodního potenciálu (v MPa; pozor na značku!). Vypočtěte průměr z opakování pro listy muškátu s různým ovlivněním.

Závěrečné shrnující úkoly:

1. Porovnejte Allium cepa, Elodea canadensis a Solanum tuberosum z hlediska hodnot jejich osmotických potenciálů.
2. Diskutujte, zda jste metodou hraniční plazmolýzy a metodou refraktometrickou měřili vodní potenciál nebo pouze osmotický potenciál - tedy jednu z komponent vodního potenciálu.
3. Do jaké výšky rostliny (pouze hypotetická situace) by samotný vámi zjištěný osmotický potenciál schopen zabezpečit transport vody; jinými slovy, jakou výšku vodního sloupce by byl schopen vytlačit hodnotě vámi stanoveného osmotického potenciálu? (Uveďte na příkladu jedné, vámi vybrané hodnoty potenciálu. Pozor na jednotky!)

[Potřebujete znát vztahy mezi tlakovými jednotkami? Pak bud' koukněte na web nebo klikněte přímo s ním!](#)

[Potřebujete znát vztah mezi tlakem a výškou vodního sloupce? Přečtěte si str. 6 ve skriptech! \(nutná znalost\)](#)

stlin

0.5	0.6	0.7	0.8
h buněk			
60	68	75	99
61	72	81	100
70	70	80	100
65	70	82	100
68	74	85	100

0.5	0.6	0.7	0.8
h buněk			
95	100	100	100
90	100	100	100
90	100	100	100
65	100	100	100
67	100	100	100

oku, osa y - naměřená data, tj. procenta

motika, v níž by bylo plazmolyzovaných 50 % buněk.
potenciálu; měření probíhalo při teplotě 21 °C.

sacharózy (mol l^{-1})			
0.5	0.6	0.7	0.8
sacharózy (%)			
17.5	20.5	23.5	26
15	18	21	24
17	20.5	22.5	25.5
17	20	17.5	19.5

centická koncentrace inkubačního roztoku

je ilustrativní obrázek na následujícím listu

mi měřeními polynom 2. stupně, nebo

ří teplotě 21 °C.

adnoucí
ty
2. list
7.1

iménko!!!).

osmotického potenciálu.

principiál rostlinných pletiv,

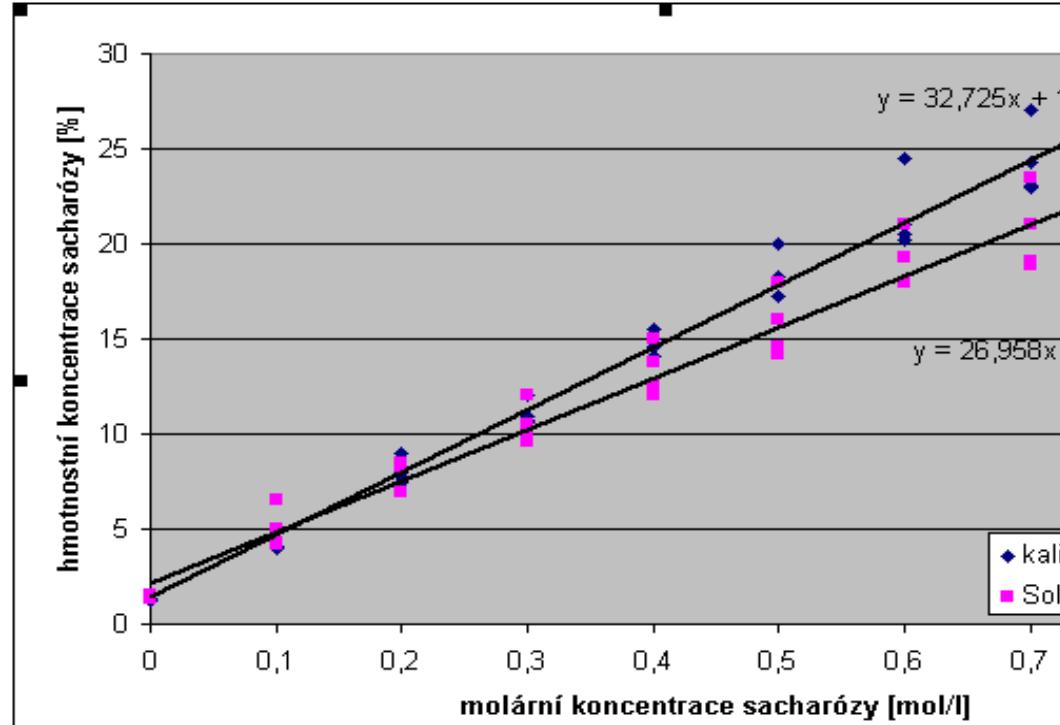
rostlinných pletiv byl
čítat tlak rovný záporné
noty osmotického

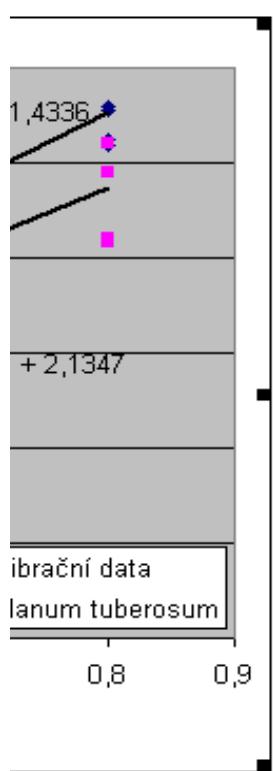
zem.

[autentizace do IS\)](#)

molární koncentrace sacharózy (mol l-1)	kalibrační data	hmotnostní koncentrace sacharózy <i>Solanum tuberosum</i>
0		1,2
0,1		4,1
0,2		7,5
0,3		10,9
0,4		14,1
0,5		17,2
0,6		20,2
0,7		23,1
0,8		26,2
0		1,2
0,1		5
0,2		8
0,3		10,7
0,4		14,6
0,5		18,25
0,6		21
0,7		24,25
0,8		27,75
0		1,3
0,1		5
0,2		9
0,3		12
0,4		15,5
0,5		20
0,6		24,5
0,7		27
0,8		28
0		1,3
0,1		4
0,2		7,8
0,3		10,6
0,4		15
0,5		17,2
0,6		20,5
0,7		23
0,8		25,9

zy (%)
sum
1,3
4,2
6,9
9,8
12,5
14,6
18
18,9
20,8
1,3
6,5
8,25
10,5
13,75
16
19,25
21
24,5
1,4
5
8,5
12
15
18
21
23,5
26
1,5
4,3
6,9
9,6
12
14,2
18
19,1
21

koncentrační řada	roztok sacharózy	destilovaná H ₂ O	
----------------------	---------------------	---------------------------------	--

0	0	20
0.1	2	18
0.2	4	16
0.3	6	14
0.4	8	12
0.5	10	10
0.6	12	8
0.7	14	6
0.8	16	4

do 20 ml kádinek

koncentrační řada	roztok sacharózy	destilovaná H ₂ O	
----------------------	---------------------	---------------------------------	--

0	0	5
0.1	0.5	4.5
0.2	1	4
0.3	1.5	3.5
0.4	2	3
0.5	2.5	2.5
0.6	3	2
0.7	3.5	1.5
0.8	4	1

do 5 ml zkumavek